

A Pécsi Ítéltábla dr. Barbarics Ildikó ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe)felperesnek - Mahlerné dr. Abonyi Magdolna ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2011. július 6. napján kelt 11.P.21.700/2010/10. számú ítélete ellen az alperes által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### **Ítéletet:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalás összegét 200.000 (kettőszázezer) forintra és ennek az elsőfokú bíróság által meghatározott kamataira leszallítja. Az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 44.450 (negyvennégyezer-négyszázötven) forintra leszallítja, a felperes által a Magyar Államnak fizetendő részilleték összegét 18.000 (tizennyolcezer) forintra felemeli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **I nd o k o l á s**

Az elsőfokú bíróság az ítéletével megállapította az alperesnek a felperes sérelmére elkövetett jóhírnévhez kapcsolódó személyhez fűződő jogsértését azzal a kijelentésével, hogy a felperes a K, N utca 0-0-0. számú társasház közös képviselőjeként a társasház pénzével nem jól gazdálkodott, több millió forintot a társasház számlájáról eltüntetett. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 300.000 forint nem vagyoni kártérítést és ennek 2010. április 1-jétől a kifizetés napjáig terjedő időre a mindenkori törvényben meghatározott késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az állam javára 12.000 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 60.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ténymegállapításai szerint a felperes 2005. júniusa óta foglalkozik közös képviselőséggel. A K, N utca 0-0-0. szám alatti társasháznál 2009.

februárjától töltötte be ezt a tisztséget a 2010. április 8-i lemondásáig. Egyebekben tíz társasház közös képviselői feladatait látta el, melyek mindegyikénél háromtagú ellenőrző bizottság működött. Az alperes lakóhelyeül szolgáló K, N utca 0-0-0. számú társasház bankszámlái felett önállóan nem rendelkezhetett. A felperest megelőzően A.Zs. volt a K, N utca 0-0-0. számú társasház közös képviselője, ő a lakók bizalmát elveszítette a követhetetlen pénzügyi elszámolásai, befektetései miatt. Amikor a felperes a közös képviselői tisztséget átvette tőle, a társasház bankszámláján közel 2.600.000 forint egyenleg mutatkozott és volt még 500.000 forint egyéb banki megtakarítás is. E megtakarítást a felperes tisztségviselése idején háromhavi, ismétlődő periódusú lekötött betét formájában kamatoztatta a számla felett rendelkezésre jogosult lakóval egyetértésben.

V.J-né társasházi lakó 2010. március 25-én a K Rendőrkapitányságon feljelentést tett a felperessel szemben, állítva, hogy nem tud elszámolni 2.576.484 forinttal a társasházzal szemben és sérelmezte, hogy számonkérésre a felperes kitérő válaszokat adott. A K Rendőrkapitányság a nyomozást lefolytatta, annak eredményeként megállapította, hogy bűncselekmény elkövetésére nem került sor, a feljelentés tárgyává tett pénzösszeg mindvégig a társasház bankszámláján volt lekötött betét formájában.

Az alperes a felperes közös képviselőségének tartama alatt érdeklődött S.S-nál, hogy mivel kényszerítette ki ő azt a felperestől, hogy a felperes a másik társasház könyvelését, elszámolását neki megmutatta. Elmondta S.S-nak azt is, hogy pályázati pénz tűnt el a felperes közös képviselősége alatt, zárolt pénz volt a számlán, amit a lakók nem láttak. A lakótelepen több ember előtt hirdette az alperes, hogy eltüntette a felperes a ház pénzét. Buszmegállóban, társaságban megemlítette, hogy a felperes a társasház pénzét - több millió forintot - eltüntette, nincsenek rendben a pénzügyek, ugyanezt a szomszédai között is terjesztette, a buszon is megemlítette.

Az elsőfokú bíróság a peres felek által bejelentett tanúk vallomását, valamint a K Rendőrkapitányság által lefolytatott fenti nyomozás iratait tette mérlegelésének tárgyává, annak eredményeként a keresetben megállapítani kért jogsértést az alperes részéről megvalósítottnak találta. Ítéletét az Alkotmány 59.§ (1) bekezdésére, valamint a Ptk.75.§ (1) bekezdésére, 76.§-ára, 78.§ (1) és (2) bekezdésére alapította. A tanúvallomásokból külön kiemelte F.Z-né és S.S. vallomásait. Az előbbi tanúnak közvetlenül mondta az alperes, hogy náluk minden közös képviselő elsikkasztotta a pénzüket és a tanú jelenlétében mondta az alperes a felperesnek, hogy „Te M. nem fogsz családi házat venni a mi pénzünkön”. S.S. vallomástétele során előadta, hogy az alperes előtte tett állítása szerint a felperes elszámolása nincs rendben és több ember előtt is hirdette, hogy a felperes eltüntette a pénzt. Ilyen tartalmú szidalmazást a felperes részéről a tanú buszmegállóban személyesen hallott, bár nem az alperes társaságában volt. E kijelentései miatt a tanú figyelmeztette is az alperest, de ő „csak mondta a magáét”, „egy másik lakóval összefogva keltették a nyugtalanságot”. A bizonyítékok mérlegelésének eredményeként az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott,

hogy a felperest nem vagyoni hátrány érte az alperes állításai, híresztelése miatt, sérült a jóhírneve, becsülete, amit könnyebb elveszíteni, mint helyreállítani, ezért a felperes 500.000 forintban megjelölt kárigényéből 300.000 forintot látott a megítélt sérelemmel arányos olyan összegnek, amely a felperest ért nem vagyoni hátrányok hozzávetőleges kiküszöbölésére alkalmas. A kártérítés és kamatainak összegét a Ptk.84.§ (1) bekezdésének e) pontja, Ptk.339.§ (1) bekezdése, Ptk.355.§ (1) és (4) bekezdése, Ptk.298.§ a) pontja, Ptk.360.§ (1) bekezdése, Ptk.301.§ (1) bekezdése alapján ítélte meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, kérve az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását. Vitatta azt, hogy a felperes jóhírnevét megsértette volna és vitatta ennek bizonyítottságát is.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés kisebb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket helyesen, a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg. Az így megállapított tényekből helyes jogi következtetéseket vont le a személyiségi jogsértés tényére, helyes az ezzel kapcsolatos ítéleti megállapítása és helyesen következtetett a jogsértéshez kapcsolódó nem vagyoni kártérítés jogkövetkezménye alkalmazásának szükségességére is. Helyesek az ezzel kapcsolatban kifejtett jogi indokai is. A másodfokú bíróság azonban a fellebbezési kérelem korlátai között a felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés tőkeösszegének kis mértékű mérsékléséről határozott az alábbi indokokra tekintettel.

Az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás adataiból nem tűnik ki, hogy a kereset tárgyává tett jóhírnév sérelme ténylegesen be is következett volna. Az alperesnek a felperes rossz hírét keltő tevékenységét közvetlenül tapasztaló tanúkat - F.Z.-né és S.S.-t leszámítva - a felperes nem is indítványozta kihallgatni a bíróság előtt „mert ők nem akarnak ebbe az ügybe belekeveredni”. Ezek a személyek tehát valószínűsíthetően közömbösen fogadták az alperes híreszteléseit. Közülük - F.Z.-né tanúvallomása szerint - csak M. J.-né mutatott érdeklődést az alperes állításainak valóságtartama iránt, de ő sem hitt feltétlenül az alperesnek, bizonyrágot akart szerezni és ennek eredményeként a felperesre nézve sérelmes állítások valótlanágáról győződött meg. S.S. elmondta, hogy figyelmeztette is az alperest, hogy óvatosan bánjon a kijelentéseivel, mert abból nagyobb baja is lehet, de ő sajnos csak mondta a magáét. A felperes a K, N utca 0-0-0. szám alatti társasház közös képviselői tisztségéről önként mondott le. Nincsen arra vonatkozó adat, hogy a feljelentőn és az alperesen kívül ezt bárki is szorgalmazta volna.

A hátrányos megítélés tényleges bekövetkezésének hiánya a jogsértés megállapításának nem feltétele. A jóhírnév megsértésének megállapítását megalapozza az, ha a más személyre vonatkozóan közölt valótlan tényállítás objektíve alkalmas az érintett személy hátrányos társadalmi megítélésének

kiváltására. A jogsértő tevékenységgel célzott eredmény elmaradásának azonban jelentősége van a nem vagyoni kártérítés szempontjából (BH2010/294.). A következmények elmaradása ellenére nem volt teljesíthető a kártérítés iránti kereset teljes elutasítására irányuló fellebbezési kérelem, mert a másodfokú bíróságnak értékelni kellett, hogy az alperes jogsértő magatartása a felperest munkájával és így egzisztenciájával összefüggésben támadta, ami a cselekményt súlyosabbá teszi. A hátrányos eredmény elmaradása esetén a kártérítés kiszabása során annak reparációs funkciója helyett előtérbe kerülhet a represszív, azaz büntetési cél. Azonban ennek is a prevenciós elvnek, azaz a megelőző-nevelő célzatnak a szolgálatában kell állnia.

A bizonyítás adataiból kitűnően az alperes könnyen ítélkezik mások felett és nem fontolja meg kellőképpen elmarasztaló, akár súlyosan terhelő értékítéleteinek nyilvános terjesztését sem. Társadalmilag kívánatos e káros magatartásáról való leszoktatása. Erre az egyszerű figyelmeztetés nem volt elegendő S.S. tanúvallomása szerint, ezért mindenképpen helyes volt az elsőfokú bíróság részéről kártérítés alkalmazása. Ennek összegszerű meghatározásakor azonban a másodfokú bíróság azt is mérlegelte, hogy a kártérítés ne jelentsen az alperes számára mértéken felüli anyagi elnyomorodást. A peradatok szerint az alperes a peres eljárás során vált el házastársától, munkanélküli, havi ellátásnak összege nem éri el a 12.000 forintot, olyan földrajzi környezetben él, amelyben a munkalehetőségek meglehetősen korlátozottak, a megélhetés az országos átlagot meghaladó mértékben elnehezedett. A másodfokú bíróság megítélése szerint e körülményei figyelembevételével az elsőfokú bíróság által meghatározott kártérítési összeg a büntetési célt meghaladó mértékben sújtaná az alperest.

Ezért a másodfokú bíróság a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét.

A másodfokú döntés értelmében a felek pervesztességének aránya is módosul, ennek következményeit a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által is alkalmazott jogszabályok alkalmazásával a rendelkező részben írtak szerint vonta le.

A fellebbezés kisebb részt sikeres, a felperes jogi képviselője a másodfokú tárgyaláson nem jelent meg, a másodfokú eljárásban jelentős képviseleti tevékenységet nem fejtett ki, a másodfokú eljárási illetéket pedig az alperes személyes költségmentességére tekintettel az állam viseli, ezért a másodfokú eljárási költségekről a másodfokú bíróságnak határoznia nem kellett.

P é c s , 2012. április 13.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró

